

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A.1

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

A2. γ

A3. α

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B.1 α. Η φάση της ύφεσης

Η φάση της ύφεσης χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη ανεργία, έλλειψη επενδύσεων και ανεπαρκή ζήτηση καταναλωτικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που παράγουν τόσο καταναλωτικά όσο και κεφαλαιουχικά αγαθά έχουν αχρησιμοποίητη ή πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα. Η παραγωγή και τα εισόδημα βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδό τους. Οι τιμές, αν δε μειώνονται, τουλάχιστον δεν αυξάνονται ή αυξάνονται ελάχιστα και τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλά. Μάλιστα, πολλές επιχειρήσεις μπορεί να έχουν ζημιές αντί για κέρδη. Το γενικό επιχειρηματικό κλίμα δεν είναι ευνοϊκό για την ανάληψη επενδύσεων και επικρατεί απαισιοδοξία για το μέλλον.

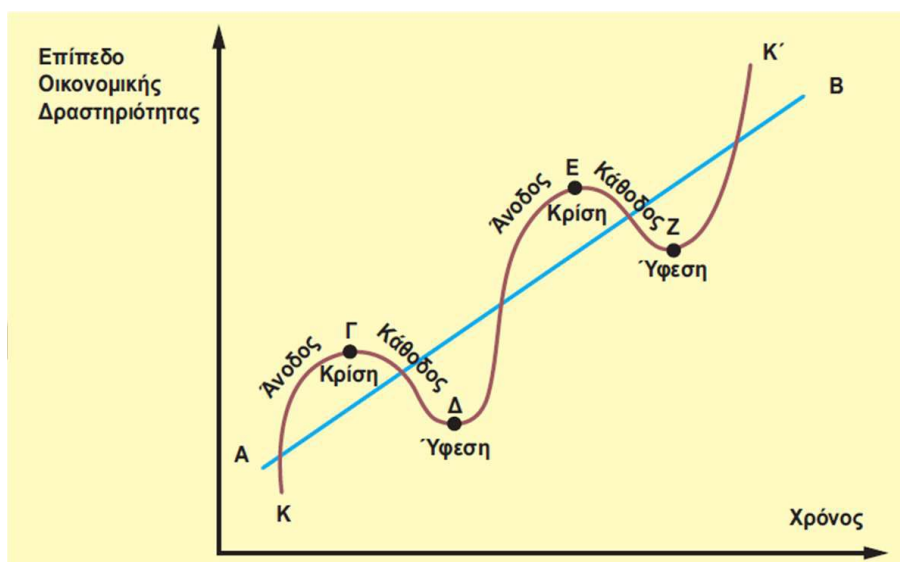
Η ένταση των παραπάνω φαινομένων διαφέρει από κύκλο σε κύκλο. Όσο πιο έντονα είναι τα συμπτώματα αυτά, τόσο πιο βαθιά είναι η ύφεση. Τέτοια ήταν η μεγάλη ύφεση του 1930 που συντάραξε τις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες και κυρίως τις ΗΠΑ.

Η φάση της ανόδου ή άνθησης

Η φάση της ύφεσης θα τελειώσει κάποτε. Ανεξάρτητα από την αιτία που την ανακόπτει, κατά τη φάση της άνθησης παρατηρούμε αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης. Η αύξηση της παραγωγής είναι εύκολη, γιατί υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και γενικά υποαπασχολούμενοι παραγωγικοί συντελεστές.

Καθώς αυξάνεται η παραγωγή και η συνολική ζήτηση αυξάνονται και τα κέρδη και αυτό δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για επενδύσεις. Στην αρχή η αύξηση της παραγωγής, επειδή υπάρχουν αχρησιμοποίητοι ή αργούντες παραγωγικοί συντελεστές, δε συνοδεύεται από την αύξηση των τιμών, καθώς όμως αυξάνεται η συνολική ζήτηση και αυξάνεται η απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών αρχίζουν να εμφανίζονται και οι πρώτες αυξήσεις των τιμών.

β.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Επειδή $X_A = 0$, όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές (10.000 άτομα) χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού Ψ. Άρα $\Psi_A = 10.000 \cdot 20 = \mathbf{200.000 \text{ μονάδες}}$ (διότι 20 μονάδες παράγει το κάθε άτομο στην παραγωγή του αγαθού Ψ).

Στο συνδυασμό Β όπου οι εργαζόμενοι κατανέμονται εξίσου (δηλαδή 5.000 και 5.000) ισχύουν αντίστοιχα:

$$X_B = 5.000 \cdot 40 = \mathbf{200.000 \text{ μονάδες}}$$

$$\Psi_B = 5.000 \cdot 20 = \mathbf{100.000 \text{ μονάδες}}$$

Στο συνδυασμό Γ επειδή $\Psi_\Gamma = 0$, όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στην παραγωγή του Χ αγαθού. Άρα $X_\Gamma = 10.000 \cdot 40 = \mathbf{400.000 \text{ μονάδες}}$

$$(B \rightarrow A) \text{ } KE_{\Psi \rightarrow X} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{200.000 - 0}{200.000 - 100.000} = 2$$

$$(\Gamma \rightarrow B) \text{ } KE_{\Psi \rightarrow X} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{400.000 - 200.000}{100.000 - 0} = 2$$

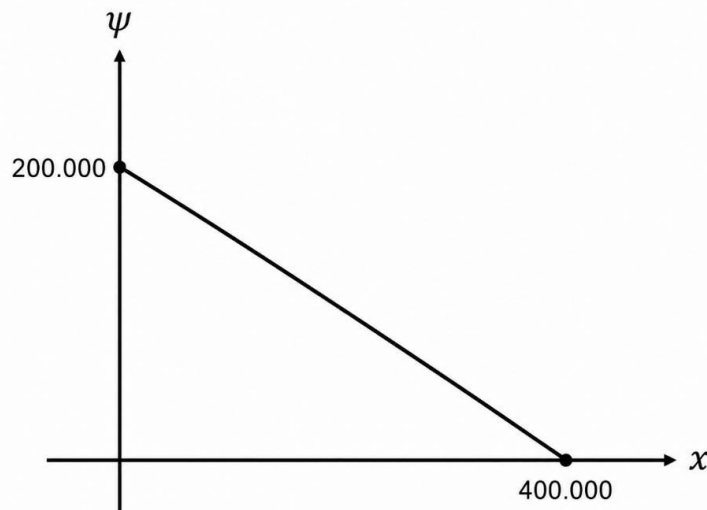
Ο συμπληρωμένος πίνακας έχει ως εξής:

Συνδυασμοί Ποσοτήτων	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Ψ (ΚΕΨ)
A	0	200.000	
			2
B	200.000	100.000	
			2
Γ	400.000	0	

Γ.2 Επειδή το κόστος ευκαιρίας παραμένει σταθερό, η Κ.Π.Δ. έχει γραμμική μορφή και η συνάρτηση της είναι η: $\Psi = \alpha + \beta X$.

$$\left. \begin{array}{l} A: 200.000 = \alpha + 0 \cdot \beta \\ \Gamma: 0 = \alpha + 400.000 \cdot \beta \end{array} \right\} \begin{array}{l} \alpha = 200.000 \\ \beta = -1/2 \end{array}$$

Άρα $\Psi = 200.000 - 1/2X$

Γ3. Από Γ2, για $X = 60.000 \rightarrow \Psi = 170.000$

Άρα το Α.Ε.Π. όταν παράγεται ο μέγιστος συνδυασμός ($X = 60.000, \Psi = 170.000$) είναι:

Α.Ε.Π. ονομαστικό = $P_X \cdot Q_X + P_\Psi \cdot Q_\Psi = 3 \cdot 60.000 + 5 \cdot 170.000 = 1.030.000$ χρηματικές μονάδες.

Γ4.

Ο ένας εργαζόμενος παράγει 40 μονάδες X
Πόσοι (L_X) παράγουν 400.000;

Άρα $L_X = 1.000$ άτομα

Ο ένας εργαζόμενος παράγει 20 μονάδες Ψ
Πόσοι (L_Ψ) παράγουν 140.000;

Άρα $L_\Psi = 7.000$ άτομα

Συνολικά λοιπόν απασχολούνται $1.000 + 7.000 = 8.000$ άτομα.

Εργατικό δυναμικό = απασχολούμενοι + άνεργοι $\rightarrow 10.000 = 8.000 + \text{άνεργοι} \rightarrow \text{άνεργοι} = 2.000$ άτομα

$$\text{Ποσοστό ανεργίας} = \frac{\text{Άνεργοι}}{\text{Εργατικό δυναμικό}} \cdot 100 = \frac{2.000}{10.000} \cdot 100 = 20\%$$

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Σύμφωνα με τα δεδομένα της εκφώνησης, προκύπτει ο παρακάτω πίνακας ζήτησης:

	P	Q_D
A	0	80
B	40	0

Επειδή η συνάρτηση ζήτησης είναι γραμμική, έχει τύπο: $Q_D = \alpha + \beta P$.

Λύνοντας σύστημα προκύπτει: **$Q_D = 80 - 2P$.**

$$\text{Για } P_E = 10 \rightarrow Q_E = 80 - 2 \cdot 10 = 60$$

$$E_S = \delta \cdot \frac{P}{Q_S} \rightarrow 2/3 = \delta \cdot \frac{10}{60} \rightarrow \delta = 4.$$

Και επειδή η συνάρτηση προσφοράς είναι γραμμική, έχει τύπο: $Q_S = \gamma + \delta P$

$$60 = \gamma + 4 \cdot 10 \rightarrow \gamma = 20$$

$$\text{Άρα } Q_S = 20 + 4P.$$

$$\text{Δ2. } Q_{SA} = Q_{D2} \rightarrow 20 + 4 \cdot P_A = 80 - 2 \cdot P_2 \quad (1)$$

$$\text{Όμως } P_2 - P_A = 15 \rightarrow P_2 = 15 + P_A \quad (2)$$

Από (1) και (2) **$P_A = 5$ χρηματικές μονάδες.**

$$\Delta 3. E_{D\text{τόξου}E'\Gamma} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{PE' + P\Gamma}{Q_{DE'} + Q_{D\Gamma}} \rightarrow -5/17 = \frac{Q_{D\Gamma} - 80}{10 - 15} \cdot \frac{10 + 15}{80 + Q_{D\Gamma}} \rightarrow Q_{D\Gamma} = 90$$

	P	Q _D
Γ	10	90
E'	15	80

Επειδή η συνάρτηση ζήτησης είναι γραμμική, έχει τύπο: $Q_D = \alpha + \beta P$.
Λύνοντας σύστημα προκύπτει: $Q_{D'} = 110 - 2P$.

Δ4.

Για $P_E = 10$:

$$Q_D = 80 - 2 \cdot 10 = 60$$

$$Q_{D'} = 110 - 2 \cdot 10 = 90$$

Ποσοστιαία μεταβολή ζητούμενης ποσότητας (για σταθερή P):

$$\Delta Q\% = \frac{Q_{\text{τελική}} - Q_{\text{αρχική}}}{Q_{\text{αρχική}}} \cdot 100 = \frac{90 - 60}{60} \cdot 100 = 50\%$$

$$\text{Γνωρίζουμε ότι: } E_Y = \frac{\Delta Q\%}{\Delta Y\%} \rightarrow 2,5 = \frac{50\%}{\Delta Y\%} \rightarrow \Delta Y\% = 20\%.$$

Δ5.

$$Q_{D'} = 80 - 2P$$

	P	Q _D
A	0	80
B	40	0

$$Q_S = 20 + 4P$$

	P	Q _S
T	0	20
E	10	60
E'	15	80

$$Q_{D'} = 110 - 2P$$

	P	Q _S
K	0	110
Γ	10	90
E'	15	80
Λ	55	0

